

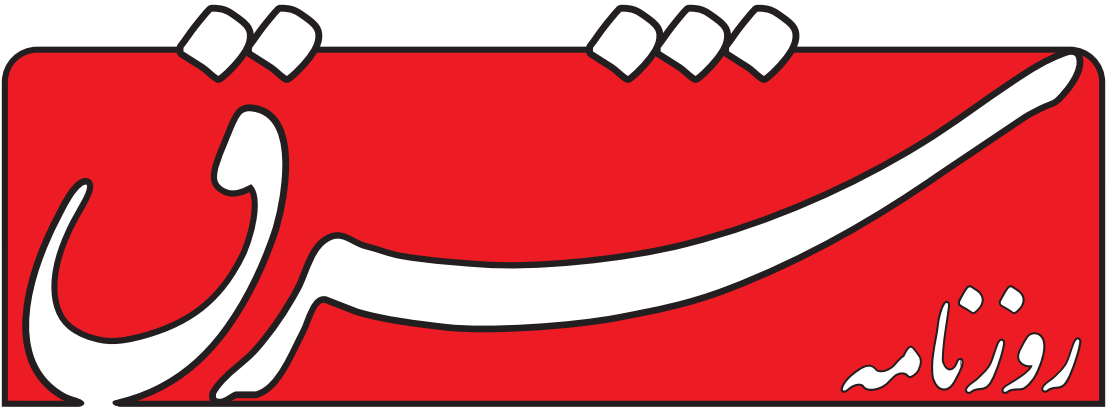
روایتی از پیش‌بینی رهبری در ابتدای جنگ ۳۳ روزه:

این جنگ نبرد خندق است

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای: فرمانده نیروی قدس در گفت‌وگوی اختصاصی با پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، از شنیده‌نشده‌های جنگ ۳۳ روزه لبنان گفت...

صفحه ۲

چهارشنبه ۱۰ مهر ۱۳۹۸ • ۳ صفر ۱۴۴۱ • ۱۲ اکتبر ۲۰۱۹

«شرق» از دلایل بررسی عملکرد ایدرو گزارش می‌دهد

متهم در مسند تحقیق و تفحص

صفحه ۴

سخنگوی قوه قضائیه
از تأیید حکم برادر رئیس‌جمهور خبر داد:

حبس حسین فریدون

صفحه ۶

دردیدار رؤسای جمهور ایران و روسیه مطرح شد

مسکو همه تلاش خود را برای برجام می‌کند

گروه سیاست: به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، رؤسای جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه عصر سه‌شنبه در ابروان، پایتخت ارمنستان دیدار و درباره مهم‌ترین مسائل دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو و تبادل نظر کردند...

صفحه ۱۵

سال هفدهم • شماره ۳۵۳۹ • ۱۶ صفحه • ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

قانون‌گذاری ۱۰ ریشتری

کامبیز نوروزی - حقوق‌دان

در سنت قانون‌گذاری ایران تغییرات بزرگ، مکرر و مستمر، شاید بیشتر از هر عامل دیگری به بی‌نظمی‌های عمومی دامن زده و موجب توسعه بحران نظم است. زندگی عمومی چیزی نیست که مرتب با تکان‌های شدید بتوان آن را تغییر داد و انتظار داشت که اوضاع بهتر شود. این تغییرات مانند زلزله ساختارهای اداری، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را بی‌ثبات و لرزان می‌کنند و از موانع برقراری نظم‌اند. گویی قوانین دامن‌آور خط زلزله می‌روند و کسل‌ها را فعال می‌کنند. سه نمونه تازه این لرزه‌های شدید را مرور کنیم:

۱- **تشکیل وزارت بازرگانی:** حدود یک دهه پیش، وزارتخانه‌های صنعت و بازرگانی در هم ادغام شدند. دو مجموعه عظیم با تعداد زیادی کارمند و انبوهی از شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته. این ادغام‌ها روی کاغذ راحت‌اند. در عمل تا مدت‌های طولانی سازمان اداری را درگیر انواع و اقسام جابه‌جایی‌ها و دردسرهای ناشی از آن می‌کنند. تقسیم کار سازمانی مختل می‌شود. رویه‌ها دگرگون می‌شوند و زمان زیادی طول می‌کشد تا آرامشی در سازمان حاکم شود و خود سازمان و مراجعان آن بفهمند کارها چگونه است و باید در ساختار تازه چه کنند. حالا دوباره تصمیم می‌گیرند وزارت بازرگانی احیا و مستقل شود؛ یعنی دوباره روز از نو روزی از نو. دوباره لرزه‌های سازمانی، بلا تکنیکی‌ها، سردرگمی‌ها و...، سازمان اداری سرگردان، کارمندان و مدیران سرگردان و ارباب‌رجوع سرگردان. وقتی نظام ارشد مدیریتی که باید نگهبان نظم عمومی باشد، خود دچار سردرگمی است و مسیرها را گم کرده، دور خود می‌پیچد و جز سطحی نازک از اوضاع و احوال را نمی‌بیند، به تصور چاره‌اندیشی، با تغییرات مستمر و مداوم سازمان اداری، به عامل بی‌ثباتی و بی‌نظمی بدل می‌شود و گره‌گشایی از مشکلات را به گره‌افکنی تبدیل می‌کند.

۲- **قانون تجارت:** قانون تجارت ایران بیش از ۸۰ سال عمر دارد و از عمر اصلاح قسمتی از آن (مربوط به شرکت‌ها) حدود ۵۰ سال می‌گذرد. انبوه عظیمی از رویه‌ها و مقررات وابسته به آن در این مدت طولانی خلق شده و شکل گرفته و زندگی حقوقی تجارت کشور را مشخص کرده است. اینک با اقدام به تصویب یک لایحه فربه در هزار و ۱۰۰ ماده می‌خواهند همه این ذخیره عظیم، مهم و مؤثر را یک‌روزه تغییر بدهند. یعنی از زمان ابلاغ احتمالی این قانون، همه از اداره ثبت شرکت‌ها تا شرکت‌های بزرگ و کوچک و تاجران و خیلی‌های دیگر همه‌چیز را از صفر شروع کنند و از صفریاد بگیرند که از نظر حقوقی باید چه کنند؛ چیزی نزدیک به محال. تغییری که نتیجه‌ای جز بی‌نظمی در مناسبات حقوقی حدود یک میلیون شرکت فعال و چندین میلیون تاجر، میلیون‌ها نفر کارکنان تجار و شرکت‌ها و نهائیت صدها هزار میلیارد توان فعالیت تجاری تاجر نخواهد داشت.

۳- **حذف ۴ صفر از پول ملی:** امروز اقتصاد کشور به‌خودی‌خود روی خط زلزله نشسته است و مدام تکان‌های ضعیف و شدید را تجربه می‌کند. بند بند آجرهایش مشکل پیدا کرده‌اند. نظم حقوق اقتصادی کشور مختل است. برخی از این مشکلات در اختیار دولت و سایر دستگاه‌ها نیست. برخی دیگر نیز با مدیریت‌های نادرست تولید شده‌اند. اما چرا دولت و نظام قانون‌گذاری باید کاری کند که زلزله‌های دست‌ساز تازه شرایط وضع بحرانی نظم اقتصادی کشور را مشکلات‌تر کند. تقریباً عموم اقتصاددان‌ها معتقدند حذف ۴ صفر از پول ملی کشور کمترین کمکی به اقتصاد کشور نمی‌کند و کاملاً بی‌اثر است.

ادامه در صفحه ۴

تیترا

فوت کوزه‌گری احمدی‌نژاد

صفحه ۲

پرونده شهردار سایه دوره قالیباف در دادگاه

صفحه ۱۳

بازگشت ناطق‌نوری به جامعه روحانیت بعد از ۱۰ سال؟

صفحه ۲

مرتضی طلائی:

خطاست فکر کنیم مردم قطعا به ما رأی می‌دهند

صفحه ۲

«برقی رفت» نماینده قم شاکی شد

صفحه ۱۴

حوثی‌های یمن چند صد زندانی را آزاد کردند

صفحه ۷

حرف اول

در آرزوی جهان بدون خشونت

حسین نامری - روان‌شناس پیشگیری

طبق قطع‌نامه شماره ۲۷۱/۶۱ سازمان ملل در سال ۱۳۸۶، امروز روز جهانی بدون خشونت در نظر گرفته شده است. هدف از گرامیداشت این روز، ترویج پرهیز

از خشونت از طریق آموزش و آگاه‌سازی عمومی است. قطع‌نامه ذکرشده، بر اصل جهانی پرهیز از خشونت تأکید مضاعف داشته و امیدوار است فرهنگ صلح، مدارا، درک متقابل و رفتارهای عاری از خشونت در سراسر دنیا فراگیر شود. اصل بدون خشونت که به مقاومت بدون خشونت نیز معروف است، هر نوع خشونتی را نفی می‌کند. درباره پیشینه این روز باید اشاره کرد که روز جهانی بدون خشونت، در واقع زادروز رهبر فقید هند است. ماهاتما گاندی که موفقیتش در استقلال هند از بریتانیای کبیر، الهام‌بخش فعالیت‌های بدون خشونت در دستبایی به حقوق مدنی و تغییرات اجتماعی محسوب می‌شود، در زندگی خود با وجود مشقات فراوان در مواجهه با مشکلاتی که حل‌نشدنی به نظر می‌رسیدند، هیچ‌گاه از باور خود به پرهیز از خشونت یا پس‌نکشید، شالوده اقدامات به دور از خشونت گاندی، مبتنی بر این اصل است که «این وسیله است که منجر به هدف می‌شود». تشویق عموم مردم به تبعیت‌نگردن از قوانین انگلستان در هندوستان، مؤثرترین اقدامات به دور از خشونت از سوی او بود که راهپیمایی نمک در سال ۱۹۳۰ از شاخص‌ترین این فعالیت‌ها محسوب می‌شود. لازم به ذکر است که هدف از این راهپیمایی در ۲۳ روز ۳۹۰ کیلومتر طی شد، پایان‌دادن به حق انحصار نمک از سوی انگلیسی‌ها بود. گاندی قویاً معتقد بود هندی‌ها برای غلبه بر استعمار به هیچ‌وجه نمی‌توانند خشونت به خرج دهند. به عبارت دیگر، او معتقد بود صلحی که با خشونت به دست آید، قطعا متزلزل خواهد بود که نمونه‌های آن را می‌توان در کشورهای عربی مشاهده کرد که دستخوش اعتراض‌های موسوم به بهار عربی شدند. روشن است که روز جهانی بدون خشونت در دو دسته از کشورها هیچ موضوعیتی ندارد؛ دسته اول کشورهایی هستند که پیشینه دموکراتیک آنها باعث می‌شود دست مردم در مدیریت کشور و نظارت بر وضع قوانین و سیاست‌ها کاملاً باز باشد. در این کشورها، در مواقع مقتضی دولت با استمداد از مردم، به صورت مستقیم آنان را وارد چرخه قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری‌های کلان کشور کرده و در نتیجه مردم هیچ نیازی به اعتراض نمی‌بینند...

ادامه در صفحه ۲

بازتاب

نظام بانکی و منتقدان آن

بر روی میز مدیران بانکی می‌گذارند. تقاضای افزون‌تر موجب افزایش تقاضا برای جذب سپرده‌های مردمی می‌شود و نرخ‌های بهره هم برای سپرده‌ها و هم برای تسهیلات بالا می‌رود.

مطالب یادشده از این بابت ارائه شده که صرفاً تأکیدی باشد بر اینکه نرخ بهره بدون توجه به سایر پارامترها، صرفاً نمی‌تواند از سوی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری شکل گیرد. حتماً باید توجه داشت که در آن کشور خاص -برای مثال ترکیه- نرخ تورم و انتظارات تورمی و کانال‌های تأمین مالی دیگر چیست و بعد بتوان نرخ بهره اسمی آن را با نرخ بهره اسمی کشورهای دیگر قیاس کرد.

در کشور ما که بانکداری اسلامی در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا تجربه می‌شود، نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌ها و نرخ سود مورد انتظار تسهیلات هیچ‌وقت از سوی بانک‌ها تعیین نشده است، بلکه این امر وفق قانون اخیرالذکر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین و اعلام می‌شود. روش تعیین آن نیز علاوه بر توجه ویژه به نرخ تورم، انتظارات تورمی جامعه و... لحاظ برخی اهداف سیاست‌های پولی است. به عبارت دیگر، بانک مرکزی و در رأس آن شورای محترم پول و اعتبار، با این تصور که رعایت نرخ‌های اعلام‌شده باعث پیشرفت و بهبود در فضای اقتصادی کشور می‌شود، اقدام به تعیین و اعلام نرخ‌ها می‌کنند. با عنایت به موارد یادشده، باید ادعان کرد نرخ بالا یا پایین هیچ تأثیری در ربوی بودن یا ربنی بودن عملیات بانکی ندارد. نرخ پایین سه‌درصدی که افزایش قیمت در آینده از نرخ بهره‌ای که بانک‌ها می‌توانند عیناً در چارچوب ضوابط بانکداری اسلامی

جامع وجود دارد. طبیعی است اگر تقاضایی بسیار پایین برای خودروی مدنظر در بازار احساس شود، قیمت آن نمی‌تواند رشد کرده و به درجات بالایی دست پیدا کند؛ شاید همین تقاضای کم باعث شود تولید آن محصول خاص نیز متوقف و بعد از مدتی کاملاً حذف شود. در فضای بانکی آن جوامع نیز همین ساختار برقرار است؛ اگر تقاضایی برای استفاده از منابع بانکی نباشد (تقاضای وام) یا به‌طور معناداری کم باشد، اصولاً هیچ بانکی نمی‌تواند نرخ بهره دریافتی خود را در سطوح بالا تعیین کند. اصلاً بازاری برای این محصول (وام) وجود ندارد تا بتوان در آن مانوری داد و نرخ‌ها را بالا برد. مقام سیاست‌گذار پولی نیز نمی‌تواند به طریق اولی در این بازار بی‌رقی نرخ‌هایی را تحمیل کند که برای آن تقاضایی نیست. این امر در حال حاضر در برخی کشورهای اروپایی حوزه یورو رخ داده است؛ تقاضای بین وام و تسهیلات باعث شده است نرخ‌های سودی که به سپرده‌های یورویی تعلق می‌گیرد، در حد صفر و بعضاً منفی شود. به بیان روشن‌تر، در شرایطی که بانک نمی‌تواند وجوه سپرده‌ای خود را در کانال تسهیلات خرج کند، دلیلی برای گرفتن سپرده بیشتر وجود ندارد. در بین عواملی که بر تقاضای تسهیلات بانکی اثر می‌گذارد، علاوه بر امکان تأمین مالی از سایر کانال‌ها، نظیر بورس اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری خارجی، نرخ تورم و از آن مهم‌تر انتظارات تورمی بسیار حائز اهمیت است. به عبارت دیگر، اگر مصرف‌کنندگان منابع بانکی یا متقاضیان وام در آن جوامع به این جمع‌بندی برسند که افزایش قیمت در آینده از نرخ بهره‌ای که بانک‌ها می‌پردازند بیشتر است، حتماً تقاضای استفاده از وام

ادامه در صفحه ۴

حمید تهرانی
کارشناس امور بانکی

در روزهای گذشته حقوق‌دان برجسته کشورمان، جناب آقای دکتر نعمت احمدی، مطالبی را درباره نحوه عملکرد بانک‌های کشورمان در روزنامه وزین «شرق» تحت عنوان «شرمندگی از سیستم بانکی مقابل کشورهای اسلامی» مرقوم کردند که اگر چه مانند سایر مقالات ایشان حاوی نکات حقوقی درخور توجهی بود، اما در پاره‌ای موارد احساس کردم اطلاعاتی که در اختیار ایشان قرار داده شده، شاید کفایت لازم و ویژگی بهنگام‌بودن را نداشته است. از این رو، از سر مسئولیت و احساس آزاردهنده آن سعی کردم مطالبی را به شرح زیر خدمت خوانندگان محترم درج کنم که بتواند مبنایی را برای قضاوت در عملکرد بانک‌ها به دست دهد. درباره نرخ بهره و کم یا زیاد بودن آن حتماً خوانندگان محترم عنایت دارند که مانند هر پارامتر و متغیر اقتصادی دیگری، این نرخ را نمی‌توان بدون اثرپذیری از سایر متغیرهای اثرگذار اقتصادی تعیین کرد. به عبارت دیگر، همان‌طور که قیمت هر کالایی را نمی‌توان به دلخواه تعیین و به جامعه تحمیل کرد، در جوامعی که از نظام بانکداری متداول پیروی می‌کنند نیز نمی‌توان نرخ را در فضای تجرید و گلخانه‌ای اعلام کرد.

تعیین نرخ بهره در آن کشورها، ارتباط بسیار نزدیکی با عرضه و تقاضای پول دارد؛ عیناً مشابه تقاضایی که برای یک نوع خودروی خاص در آن

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

پیام کوتاه
۳۰۰۰۴۶۹۹

sharghline@sharghdaily.ir

الو شرق
۸۸۹۴۸۲۷۳

برای درج تبلیغات خود در وبسایت
روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

دومین روزنامه پربازدید

ایران در فضای مجازی

۸۸۹۴۲۰۳۵

sharghdaily.ir

خبریه وقت شرق

به
تلگرام شرق
پیوندید

@sharghdaily